

CIRKA

GUTTA CAVAT LAPIDEM ...

E PEKOHËSHME KULTURALE POPULLORE

Vjeti II.

Nr. 27.

1 Gusht 1937.

PERMBAJTJA:

- Banka e Bujqësis fq. 185
- Bisedime te shkurta. - *Pushimi*
veruer 186 e 199
- L. Megal Politi** - Kanga e Shqyptarit (vjershë e P.
Casolit - perkthim) » 187
- Çiklisti i vjeter** - Biçikleta » 189
- Donisa** - Bashkëpunim per fjalorin shqyp » 191
- Nieri qi s' shifej (*roman i Jules*
Verne-s) vijim » 192
- H. Koplikaj** - Posttriba (*Folklore*) vijim . . . » 194
- D. A. Sirdani** - Lauta Brîdashe (*Folklore*) . . . » 196
- Çarçafi** - Çarçafi proteston kundra «Cirkës» » 197
- Në hije të Rozafatit - *Deka e*
Dragotin Rodiqi-t » 198
- Doktori i shpîs** - Këshilli i Mjekut » 199
- Per me largue të keq » 200
- Dronca historiye » 200
- Korrespondenca (*në mblojë*)
- Konkursi Nr. 10 (*në mblojë*)

Çmimi 1 Lek

BIBLIOTHEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

B o n M a r c h é

Magazina "Bon Marché,, (rruga Washington, kundrejt Lulishtës Popullore) siguron klientat, se artikujt e vet modern i ká jashta çdo konkurrence.

Nji vizitë e Juej ká me mjaftue per me Ju dhanë prova te besueshme.

Çmime të preme.

YMER SADIKU & SHOQ.

Kush mâ bukur, mâ kuartë e mâ gjallë-nisht, mund të pasqyrojë kodrinat e stolisuna, malet e thepisuna me borë e valët shkumbore të detit, se filmi

L o m b e r g

ma i perfekcionuem nën çdo pikpamje ?

Ndër shëtinat t' Ueja, pra, në defrime nëper male, fusha e plazhe, Lomberg të jet gjith herë shoq i pa ndamë i Juej. Vetem ky do të ia shkepion kës nënbyese epizodet mâ të bukurat e jetës për t' i u a paraqitun; me bukurin e gjallësin e së tashmës, në kohen qi do të kalojë.

Gjinden nder të gjitha qytete të Shqypnis.

Perfaqesues i pergjithshem per Shqypni

Ded Jakova Shkoder

E PERKOHËSHME KULTURALE POPULLORE

Del të paren e të tretën të diele të setcillit muej

PAJTIMET: Shqypni Perjashta

Per 1 vjetë Fr. ari 4.— 6.—

» 6 muej » 2.20 3.—

Vjeti II. Nr. 27

Shkoder, 1 Gusht 1937

Copa 1 Lek

Banka e Bujqësis

Vetem edhe pak dit — ndoshta kurrë të qar-kullojë ky numer i «Cirkës» — e Banka e Buj-qësis do t' i kët hapë dyrt e veta, do t'a kët fillue veprimin e vet të çmueshem e të pritun me krahë hapët prej të gjith popullit shqyptar. Këjo ndollje — të ngrehunit e Bankës së Buj-qësis — është një gjë kaq e madhe, kaq ran-dësiplote, s' mund të thohet pa droje gabimi se një kavaljet i r' i po çilet me sod për jeten t' onë ekonomike e q' ka me mbetë i shkruem me shkroja t' arta në historin e ekonomis shqyp-tare. Edhe tuj i lanë m' anesh për një ças do-bit e pa-njehuna q' k' institut ka me i prue vëndit t' onë, nuk duhet me harrue se populli shqyptar pershndetë në të të paren bankë shqyp-tare q' po ngrehet në Shqypni! Po, pse n' e perjashtojshim Banken Kombëtare, institut emi-sjoni, q' mund të konsiderohet si shoqni kon-çesjonare, e q' në bazë të statuteve të veta mund të shvillojë vetem një veprim të kufizuem, Banka e Bujqësis është e para Bankë q' po ngrehet në Shqypni prej Shqyptarësh, me kapital shqyptar (me gjith ndimen financjare të dhanun prej aleatës e mikneshës s' onë të madhe) e me qellim shoqnorë fjesht shqyptare. Banka e Buj-qësis vjen me permbushë një nevojë jetësore të popullit t' onë q' ishte e parapamë tash qysh-kurr, por q' vetem sivjet, në vjeten e reforma-ve, po shëf realizimin e vet të shkëlqyeshem.

Të gjith e dijm se populli shqyptar në shu-micen e vet dermuese është një popull bujk, e prandej arsyeja edhe drejtësija e lypin q' këtij t' i siellet kujdesi kryesuer edhe i p' d' am i Shtetit. Mjerisht deri sod nuk është kënë ashtu. Tuj kënë e ngushtueme Qeverija e jonë me kri-jue edhe me perballue nevojët e një aparatit mekanik-shtetnuer q' perpara nuk ekzistote as-pak, u duk për një kohë sikur Shqypnija t' ishte

b' vetem për nëpunës. Por m' në f' und drej-tësija po triumfon, e Qeverija e soçme, tuj zba-tue urdhnat e N. M. T. Mretit, i k' sjellë të tanë vëmenden e vet çashtjeve ekonomike e po-saçe permirësimit të bujkut shqyptar q' është, si me thanë, guri i themelit të tyne. Mbas të h' imit në zbatim të ligjës s' elaborueme prej Mi-nistris së Financave me të cillen u nepet e drejta banorëve të katundeve me i blé kolekti-visht të dhetat e vëndeve të veta, — ligjë e cilla praktikisht pat për efekt të shdukunit për gjithmonë të myltezimit; m' arre e vertetë në shekullin e XX., q' rrite gjithmonë si shauret permbi krye të bulkut, e, parasit i vertetë, thi-thëte pjesen m' të mirë të frytit të djersës së tij, — Banka e Bujqësis vjen tash t' a pshtojë bulkun edhe prej thojve të kamataxhiut. Për me pershkrue se çka k' h' jekë bulku shqyptar gjatë qindvjetave prej kthetrave të myltezimit e të kamataxhiut, kishte m' u lypë p' enda e një Tolstoi-t a e një Dostojewski-t. Sod s' yt e të gjith popullit shqyptar, janë siellë kah Ban-ka e Bujqësis, institut i ngrehun jo për synim fitimesh për akcjonista, por për qellime të nal-ta shoqnore, e prej sajë për bulku q' të mu-ndet tekemramja me e g' due plòtsisht, aj vetun, frytin e m' undit të vet.

Por do të g' loneshim r' undë për të dojshim me kundrue në Banken e Bujqësis vetem një mëndyrë l' onetjet individuale për bujk, një mjet s' a për me mbarue bujkun h' dhetet e veta. Jo, Banka e Bujqësis si në qellimin e hartuesvet, ashtu neper mjetet me të cillat është pajisë, është paracaktue q' të ketë efekte të ndishme në të gjith jeten ekonomike shqyptare, kjo do të m' arri në shkas e një hov krejtë të r' i, a m' mirë të thomi do të shënjojë një dredhim rruget në sistemin t' onë ekonomik. Efekti i parë q' pret

populli prej Bankës, në lidhje edhe me masat tjera t'elaborueme prej Ministrís s'Ekonomís, është të shtuemit e prodhimit bujqesuer, sá me mjaftue gjánësisht per konsumin e mrëndëshem, edhe me teprue. Vëndi i ynë nonse i pasun me tokë të mjaftueshme e të begatshme e me krahë qi s'kerkojnë tjetër por punë, është i ngushtuem me blé jashtë, gadi për gjith vjetë, deri kafshaten e gojës, pá permëndë një shumsi tjetër të madhe gjánash bujqësore, gjá kjo qi á tuj e shtue per ditë e má teper vorfnimin e vëndit t'onë. Kjo gjëndje duhet të shduket me doemos, në mos daçim m'e pá vedin drejtë fundit të humneres. Mënd të thomi pá droje gabimi se Banka e Bujqësis është e pajisun me të gjitha fuqít per me i dalë në krye misjonit të vet, d. m. th. perkrahjes së bujqësis në relacjon me të shtuemit e prodhimit kombëtár. Kapitali i sajë fillestár fr. 2.800.000, d. m. th. perafërisht njaqë sa është kapitali i derdhun i soçem i Bankës Kombëtare, e qi má vonë, si mbas projektit, ká me mbërrijtë në fr. ari 10.000.000, s'bashkut me mjetet tjera qi mund t'i vinë prej depozitimeve, riskontimeve, etj. është má se i mjaftueshem per perkrahjen e prodhimit kombëtár, edhe e bân Banken e Bujqësis të tillë sa mos me i u tutë kurrnji krahasimit as me shum banka të hueja. Prandej mjetet nuk mungojnë, e kështu një lámë veprimi e haptë shtríhet sod per inicijativen private. Æsht thanë sá e sá herë e provue se jemi një shtet bujk

e jo industrial; bujqësija, blegtorija e industrinat e vogla bujqësore janë si tre rrathët e një vargoni qi perbájnë edhe duhet të perbájnë sistemin t'onë ekonomik. Pra njaj qi ká serjizitet, zotsí e shpirt sipermárrjeje per me punue mrënda këtij sistemi, nuk ká má pse t'ankohet pse nuk gjën shesh veprimi, banka asht gadi m'e perkrahë e m'e ndimue, mjaft qi të kén cillësinat e duhuna.

Me gurrat e reja e të mdhaja qi po i çilen sivjet ekonomik s'onë (perveç Bankës së Bujqësis do të hapen edhe dy institute bankare të reja, një shqyptár e një i huej) inicijativa private ka jo vetem një mündësi shvillimit por edhe një detyrë të randë: asajë i perket me njallë në vëndin t'onë burime të reja pasunijet e pasunína të reja. Qeverija ka me detyrë me na dhanë mjetet e punës, por hetimet e punës, zellin e vullnetin per punë do t'a qesim na. E shka tjetër kemi kerkue na deri sod veçse punë? Prandej sod má teper se kurr lypet të mbretnojë nder né bashkimi, shpírti i të cillit mjerisht është fort pak i ndím nder né. Pse punët edhe sadopak të mdhaja nuk mund të kryhen individualisht, por vetem me bashkim. Bashkim per formim shoqninash, per hetim e studjim ndermarrjesh, per të perbám kooperativash bujqësore. Bashkim e punë! Pa këto kot ankohemi, kot orvatemi, kot i ndjellim vedit dit má të mira. *Zoti gjá per baxhet nuk qet*, na e ká lanë të shkrueme i lashti shqyptár.

Bisedime të shkurtá

Pushimi veruer

Nder muejt e të xetit është bá tash má zakon edhe nder né me i bá disá javë pushim tue shkue dikush nder banja, e dikush tue u njitë nder bjeshkë. Mue më duket, lexues i dashtun, se kejo punë jo vetem qi është e mirë, por edhe qi është shëj i mirë, sidomos mbas qi kam lexue një artikull shkence qi flitte mbi pushim veruer. Artikulli vîte në ket perfundim: intelektual, má fort se puntori me krahë, ka nevojë, jo vetem per një pushim të jashtëzakonshem, por edhe ká nevojë me u largue prej vendit ku banon, per me kenë pushimi i dobishem e i vjefshem. Dihet se tjetër është puna e mundëçarit me krahë, puna materjale, e tjetër puna

me mend, puna intelektuale. Mundëçari si të kén pushimin e duhun të rregullt e të mjaftueshem e mëjen e mirë, nuk ndijn nevojën per një pushim të jashtëzakonshem. Ndoshta kishte me i bá shum mirë edhe një gjimnastikë kompensuese, si, per shembull, repucëtari qi rrín gjith ditën geruqas — me kështu e lypë xëja e tij — kishte me pasë nevojë me bá per gjith ditë, per një kohë të shkurtë një gjimnastikë me levizje të caktueme per me vûe në veprim ato gjimtyrë qi, per punë qi ká, rríjn per herë pá-veprim e pá-luejtun. Pushimi i rregullt, mëja e mirë e pak gjimnastikë kompensuese, këta kishte me i mjaftue mundëçarit per me mbajtë *(vijon në faqen 199)*

KANGA E SHQYPTARIT

(P. Casoli 1896)

Atdhé fatzi! vajtuese gjâmen ndije
Neper lugina e male tui ushtû,
Ku sot leshon morrizi i eger hije
Mbî vorre t' shkreta të kreshnikvet t' û.

E kah fushoret bashk' tui dasht' me fshâ
Shkojn' gjithkah anash jehin tui persritë:
Ah! njekjo tok' me t' zeza u mlue qi zâ
T' madhnueshem me fitue mendote 'i ditë.

Gjakun e derdhun n' lufta kesh robnije
Atdhën veç ta liroshin, rrijn tui kjâ;
E të tok' s s' perzémërt kjâjn' nja' plak' dashtnije
Qi 'i dit' i shtyni deken m' è gergâ:

Kûr, per rreth flâmurit flutroshin trima,
Sypri furishem Skanderbegu u bite,
Rrokull tui sjellun sdapin si vetima,
Urdive turke ku mâ t' dendta i gjite.

Me zjerm në gjí, kercnim tui shpreh' me dhambë,
U turrne m' t' arrakosunit si rrfët,
N' gjak u lá vrrija, toka u dridh nen kambë
Prei vrapimi s' duhishem t' kuajve t' lét.

N' kaq mbi kështjela, njato t' hijshmet bija
Të kreshnikve, e nder mure dal' u kinë.
Hareshem n' qiellt naltohej brohorija
E kangvet neper mal, neper luginë.

Ofshe njekto! mjeri! se njekto maje
Qi Etnit i pane, t' pak't e lân' mbas dore,
Rrebt' tui qindruemun asaj' çet' murtaje,
Fën kah mendoshin e token Arbnore;

Ofshe kto pan' n' qytete tui valvitë
Flamor' të rí e t' reja pan' shejtnore;
Ç merr prei Ulqinit t' moçem der te poritë
E mbyllet deti i Ambraces n' dy bregore.

E Krueja e Shkodra prei gjylesh si rrfé
Shunglluese, t' grisuna rrendojë sa:
Neper gomile t' shkapenderdhme n' dhe
As gjurm' e madhnis s' vjetër s' doren mâ.

Ndolljet e lashta nypat sot i kndonë
Lahut's e fejvet mallshëm kah ja bijnë,
Lumnit e vjetra fmijt e vogjël rojnë
Kah n' prehen t' gjyshit t' tujn' pështetun rrijnë:

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Kur ndej' t' germuet nder t' thepisun shkambij,
 Ku vetem Shqypja sot mërrijnë n' flutrim,
 Pallat arensi t' plyrna n' gjak gjithnjë
 Kreshnik i prehshin per ndoj t' ri luftim,

Ah! si e kem bjerrun zânin kaq t' permendun
 E bijt e t' ú, Shqypni, të mjer' një ligjë
 Kta sot po barin t' një sundimi t' çmendun
 Nen shkop t' bariut si tutshem rrin një grigjë!

E kta nuk kjenkan veç Shqyptar't a thue,
 Zani i të cilvet boten mbar' e mlote,
 Kúr Bardhyli nder lufta tui u'rra,
 O bijt e Ilirvet, para jush kalote?

A thue s' jan' kta fatosat, Pirr, qi tine
 Per krah' i pate n' t' duhishmet luftime:
 Fisin Rromak, kur munde n' tok' flatine,
 Shqype Mbretnore, kah korrshe ngadhnjimë?

Mbi t' Shkodrës suka t' qeta, o Teut, me gzue
 Lumni t' shkelqyet Shkodrani mâ mos mrrijtë:
 Se njaty banat, shi njaty ka vue
 Rrugac gabeli dhe magjypi i pijtë.

Dhe Flam'ri i yt, Skanderbeg, s po shihet
 Tue u hjell' mbi qiell' as t' Krús Krenare mâ,
 As e Dibrakut kanga kund s po ndihet
 Per tÿ me jehin prep kuvend tui bâ:

Perse po thankan; n' mizori shoqnore
 I ka poshtnue Shqyptari arm't; der t' nisin
 Pra n' mllafe m' u farue t' pergjakta atnore
 Gjith her' n' zgiedh' t' huej do i' shoñ' djelmnija fisin.

Bardhyl e Teut' asi pushim heshtije,
 E Pirr e Skanderbëg, ju brofni jashta:
 T' gjith t' i vllaznoje një dashni lirije
 E Geg' e Tosk' sikúr nder mote t' lashta

Po, se njat' her' vetem mund do t' presin,
 Njat' hera veç Shqyptari dit galdimi,
 Do t' shperthejn' lule njat bot' shpnes q' jeshin
 Ne zemrë ndrÿe, si drit' e largt' agoni.

Perkth. L. Megal Politi

BIBLIOTEKA PUBLIKE
 "MARIN BARLETI"
 SHKODER (2018)

Biçikleta

Vrapit çiklistik i Francës ká zgjue një interesim të pergjithshem, të perbotëshem. Sportista e amatora sporti kanë ndjekë me kujdes të madh perfundimin e etapeve e perfundimin e mramë. Fletoret janë pritë me pá-durim prej djelmënis, çilë e lexue me vemende të madhe. Lajmet e sportit të dhanuna prej radjos kanë bā me heshtë çdo fjalë e çdo zhurmë per rreth aparatave. Kush ká fitue në ket etapë? Kush i ástht avitë kampjonit? Sá minuta, sa çasa i ástht avitë kampjonit *benjamini*? Pse duhet dijt qi sejcilli lexues, sejcilli ndjekës i vrapit ká atë benjaminin e vet pá pasë folë kurr me të, pá e njoftë, pa e dijt se ç' nieri ástht, por ashtu kot, per një trill, s' dijt, a të mendes a të zemres; per të bān urimet, per të i hjek zemra qi të fitojë. Çiklistat, per émen mos tjetër, njifen të gjith, shum mā mirë se émnat e njerzve të mëdhaj të historis së Shqypnis. Por biçikleta a njifet? Ky mjet sporti e udhëtimi kaq i kollajshem e i perhapun, ideali i fëmijvet... nen pesëmdhetë vjet? Biçikleta njifet, po si s' njifet? Nder të gjitha mjetet e transportimit qi bota e soçme e të njizetit shekull na ep per kollajsi, edhe ká i herë per rrezik, të jetës s'onë të perditëshme, biçikleta pá dyshim ástht mā e fjeshta, nonse edhe mā e plotësuemja në pikëpamje të mekanikës. Skapulohet neper rruga mbushë me gjind, me një zhdervjelltësi të kandëshme, qi i giet krejt natyrës të të riut. E kúr rrugat e gjytetit janë të qeta, fëmija tue ngae në biçikletë, duken si njato dallndysa qi pá pushue pershkojnë rrugen anë m' anë.

Shkohet sod në biçikletë, si shkon nieri tue hecë, e fëmijit t' onë e bajnë n' asgjā, si t'ishte lojë per ta, edhe kúr kambët e tyne me të zi u mrrijn në pedala.

Njifët po biçikleta, po si s' njifet? por historin e sajë drue se pak kush e din. Nuk ástht keq qi edhe historia e kësajë vegël, qi e kemi per ditë para sýsh edhe per . . . kambësh, të dihet sadopak ashtu neper të. Kú ká lé, kúr ká lé, si ká lé?

Një francez, një farë De Storac, mendoj një ditë me vûe dy rrota - njanen mbas tjetres në një vizë, tue i bashkue me një shkop, e, mandej,

tue u vûe si në kál, xue me ngae me to tue u dhanë të shtyemen me kambë qi tash i çote tash i ulte per tokë. Nder ata qi e pane shum i a vûene gazin, por dikush edhe i a pelqei e kahpak kahpak djelmëni, qi atëherë nuk kishte gjith ato mjete argtimi qi ká sođ, automobila, motoçikleta, aeroplana, e perdori si një mjet të rí, tue e permirësue me manuber e me një shalë. I u dha émni *draisin*, e me drû të trashë e me rrota të randa, si rrota karrocash, filloi me pershkue boten, fort per ande sidomos të djelmënis elegante, e e vûeme pajada në shpoti e në karikaturë prej fletoreve e shtypit pergjithsisht.

Kështu per tridhet vjet, deri sá një francez tjetër mujt me i a pershtatë *draisin-ës* një llojë mekanizmit qi e shndroi në një makinë jo vetem per argtim, si kje deri atë herë, por edhe të vjefshme. Mendoni dy rrota, njana e madhe me një djameter mā se një meter, e tjetra e vogël, shum mā e vogël, të lidhuna bashkë me një gyp hekri të lakuem mbas nevojës. Rrota e madhe ishte e vûeme perpara e në qander të sajë - e këjo ishte të gjetunit mā me randësi - ishin te venduem një pal pedala, në mëndyrë qi nuk ishte mā nevoja me e shtye tue vûe kambët mbë tokë. Hypte nieri mbë shalë të vûeme mbi rrotë të madhe e tue u dhanë pedalave e vête biçikleten në të hecun. Pse djametri i rrotës së parë ishte mjaft i madh, këjo bāte me një të sjellun tri meter e gjysë rrugë.

Ishte një hap kah të plotësimit mjaft me randësi, por enë kishte disa të meta: pikë së parit duhej një farë zhdervjelltësi per me këcye në shalë e me ndëjë në ekuilibër me dy rrota aq të ndryshme per madhësi; e mandej kushedi se ç' zhurmë me ato dy rrota hekri e ç' të tundun para çdo pengimi sá do të vogël. Por pelqimi i pergjithshem shtyeni mekanikët e industrit me u vûe të kerkojnë permirësim tjetër, trashët e hekurit per rrota u hoqen e në vend të tyne u vûene goma të mbushuna, dy rrota u karacuene tue vûe në perdorim si gjirim per me i dhanë të luejtun rrotës permrapa e pedalet xuene vend definitivisht ndermjet të dy rrotave.

Jemi në 1885. Tash edhe industria e madhe interesohet për këtë mjet të vogël udhëtimi që së parit pat kenë vënë në shpirtin e marrë për lojë. Dy diktimet më të mramet, pneumatikët e kushinetat me sferë, e bajnë biçikletën një ndër makina më të plotsuemet që mund të jenë. Ndër ekspozita që u bane, mjete udhëtimi i ri, pat pelqimin e pergjithtë për fjeshtësi, kollajsi e siguri e, shoqe e padame e puntorit, xhë me pershkue mbarë botën.

E është tue e pershkue gjithnjë kaq mirë e kaq bukur, sa që nuk është tue i a lanë dalë aspak automobilin, zotnija i udhës që me madhëni lypë rrugën e lirshme para vedit tue i rra buris me pá-durim. E nuk është giasa kurrkund se ka për të dalë prej perdorimit as për të bjerrë simpatin e pergjithtë, mbasi numri i biçikletave është gjithnjë në shtim, si e diftojnë statistikën e përvjetëshme.

Biçikleta qindron e është e pa-xevendsueshme, pse është një mjet ekonomik transportimi për gjithkënd, për gjytetarë, për puntorë, për katundarë që banojnë larg prej vëndit të punës së përditëshme. Në gjytet të Milanit (Itali) hën e dalin rreth 30,000 biçikletash në ditë. Automobilat për numer nuk mund t' u aviten! Ndër Shtete të Bashkueme t' Amerikës mund të thohet që sejcilli nieri, që mund t' a perdorin, e ka biçikletën e vet. Prandej n' Amerikë janë ngrehë fabrikët më të mëdhajat për biçikleta.

Po në Shqypni t' onë? Në Tiranë sod dhet vjet rrall se shifej ndo 'i biçikletë. E sod kambasori, që don me kaluë prej një anës rrugës në të tjetren, tash e tash duhet të ndalohet për . . . me i bënë nderim. Por Shkodra ka më se tridhet vjet që e ka pá tue kaluë neper udhë të veta, me çudi të madhe të gjytetarëve. Kalote e shpejtë, e lehtë, tue dredhue, pá i rra ndesh kurrkuej, pá zhurmurë, pá zâ. Edhe po të bâte zâ me kumbonëz të vet, kush u kujtote atëherë me i lshue rrugë? Të gjithë e shikjoshin e njatij, që s' kishte pasë rasë me dalë perjashta, i dukej si një vegim, dote me e ndalë për me e pá për s' afermi, por ajo pá u pá mirë shdukej.

Një poet i jonë, atë Xanoni S. J., dashtënuer i madh i giuhës shqype, e anmik i rrebtë i bastardhimit të sajë, tue parapá se këjo vegël e bukur e simpatike do të perhapej shpejt edhe neper gjytete t' ona, desht me i a hjekë

fjalën e huej, të vshtirëshme që s' bâte për giuhë t' onë, (atëherë u thirrte *veloçipetë*) e me e pagzue me një fjalë fjeshtë shqype; tue pershkruar përnjiheri edhe çudin e e entuzjasmin e malcorit. qiti një vjerrshë të kandëshme që nonse e botueme dikuer n' Elçi, Pjesa II. Marc 1909, po na pelqen në këtë rasë me e botuë persri mbasi shumica e lexuesave të «Cirkës» nuk do të kën pasë rasë me e shijue.

Kuvëndi i dy imëve Prëndi e Gjeta

Prëndi — Gjetó, Gjetó kû jé?

Gjeta — Tek jam, Prëndó, çka ké?

Prëndi — Kam pá pardje një sënd.

Tuj ngá njekaq me rënd
Sá gadi jeç pá mënd.

Gjeta — Hejde! Çka paske pá?

Prëndi — Kam pá një teshë tuj ngá . . .

Gjeta — Një teshë ké pá! m' kalxo
Ç' ká mujtë me kënë ajo?

Prëndi — Un s' di si me t' a thanë,
Pse as ëmnin s' ja kanë dhanë . . .

Gjeta — A kje karrocë a qerr,
A kál, a mushk a bér . . . ?

Prëndi — Jo, jo, kam pá një nieri
Ndëjun n' një rrotë si qiri,
I cilli tek sá shkelte
Me kambë dy çakla, t' delte
Perpara sýve vrik
E t' ikte n' një dekik.
E n' Shkoder, n' daç m' e dijtë
Ç' farë ëmnit ja kanë rritë,
Ia kanë *veloçipetë*.

Gjeta — Kû buna ja kanë gjete
Ëmnin *veloçipetë*?
Or mik, or t' u ngjatët jeta,
S' kém shqyp *veloçipeta*:
Njitash kështu dore u suell
Brí meje e i thirrë: *kambërruell*.

(A. XANONI S. J.)

Ç' atëherë e sod biçikleta ka ardhë tue marrë një të përhapur përherë e më të madh në Shkodër edhe ndër të gjitha vëndet e Shqypnisë e nonse . . . kambasorët e kqyrin pak si me nderzi, është për t' u dishrue që të vije tue në përhapje për ditë e më tepër, mbasi është një mjet komunikacionit i kollajshëm, krejt ekonomik, mjaft i shpejtë, e prandej shumë i dobishëm për vënd t' onë.

Çiklisti i vjeter

Bashkëpunim per fjalorin shqyp

Fjalë qi perdoren në Mirditë

(Vijon prej Nr. 26)

me mçue = me ndollë. Më ka mçue një punë.

me i metë kuej në gür, kosë, më pushkë, më dajak = italisht: percuotere, colpire. Pash një gjarpen e i meta më kosë; pash një ujë e e meta më pushkë; m' u turr qeni e i meta më dajak; i met i ati të birit më flakuresha.

të metuj-t = fmi.

mik-u = italisht: ospite; forestiere; estero.

mikeshë-a = grue, si-sypri.

mordhoqkull: i asht aj krahi e bā mordhoqkull; mos i ban sýt mordhoqkull = mos i xier sýt jashtë

mshlluk-u = lamsh; mshlluk pëni; me e pshtjellë mshlluk (në trajtë sferike).

mullarth-i = boshti i hekurt me të cillin siellet guri i mullinit; mullarthi i koshtarit = boshti (frensisht: axe) i mlojës së kotecit (thuehet "mullarth", pse nuk vjen deri në tokë).

murane a = grumull gurshe vendue si per kujtim n'at vend ku a' vrā ndokush.

nenë = ende. A ka ardhë mjeku? Nene jo.

ndeje-a = mënyrë sjelljet. N. N. ka ndejë të mirë = sta composto, sta in contegno, ha buona condotta (dallimi merret vesht prej kontekstit). — N. N. ka ndejë të keqe = incompotezza, sjellje të keqe, kulim.

vajzë e ndejme = qi s martohet.

ndoshta, me ndoshta, me ndoshmi.

me, m' u nduejzue = italisht: mandare a carte quarantanove.

me ngucatë = me ngucë.

me okollue një vend = me u sjellë rreth e rreth një vendit.

e paëmen-mna; a-t = foruncolo.

pahi-ja = zid-i. I kemi shtë pahin kullës = e kemi rrethue kullen me zid, me mshilë deren e pahis = deren e zidit.

paskaj (adv.) imë fort; m' e blue miellin paskaj.

pendimas (adv.) me pendim; edhe: con ripugnanza.

perblosë-sa = A. pro rata. B. f. Zefi ka rend në mullin me blue gjith paraditen (8 babune), (dy koshig), Ndou një të katert dite (4 babune, një koshig), Lleshi një kergik (një të tetët dite e prandej gjysë koshigut ase dy babune). Mirë po kuer shkoj Zefi me blue, e gjet mullinin prishë o vin e mullinit shëmun. Kaloj gjith paraditja tuj e ndreqë mullinin. A do të kthejnë Zefi pa blue? Jo, pse a' prishë per të gjith: do të bluejnë të gjith perblosë: Zefi b. f. 8 okë (në vend të 8 babuneve), Ndou 4 okë e Lleshi 2 okë. — Ashtu rregullohet edhe ujitja e tokave kuer prishet vija e ujit: ujin të gjith rendaxhiet perblosë: e dajn damin me shoqishojnë në proporcjon. B. Permproprie, i thonë hera herë edhe një per-

jashtimit b. f. kam une rendin e mullinit e Gjoka s ka rend at ditë. Vjen e shoqja me dy okë drithë se a' pa bukë at ditë e une i a perbluej, i a bluej perblosë, per nderë, në rend t' em. — Kështu i lëhet uji njenit qi ka nevojë pse a' tuj i u tha kopshti: i lëhet uji perblosë: rend s ka, por i a lān per nderë.

per së keqshem (me kqyrë) = sherbez, si me dashtë më të hanger me sý.

nji piç = pak. Nji piç drithë, një piç pare. A e morendo 'i piç drithë? e mora një piç. — Me shitë, me blé me piça, me ka 'i piç, piça-piça. — Më ka shkue djali ushtar e s ka kush m' a ndalë (kullotë) piçin e berreve. — Nuk vlen të gjith per 'i herë por piça piça. — A e bleve shtrejt at kâl? Shtrejt e kam blé, por më ka rá lir masi s kam me i a lá paret të gjitha per 'i herë por piça piça.

pilth-i = shuli i bravës. (Kthellë).

plis-i; sa-t = bûca.

plusk-u = hîni i bardhë mî zjerm: paska vûe zjermi plusk; — llom: paska vûe uji, shllina, kosi plusk. — një plusk borë: paska rá një plusk borë: pak, sa m' e zbardhë token.

pulaster-ra; ra-t = lulet e kashtës së kollomoqit.

pulikare-ja; re-t = ushujza.

punil-i = filiz.

m' u pupleshë = m' u kthye gymet mrapshë b. f. në ftyrë të nierit kuer asht i lig, o në shtat të kalit, të kaut; kenka pupleshë Nkolli, kenka i tig.

qikrri-ja = gjā e vogel. — Desht e mî janë bā qikrri: të vogjel, të sterkeqët. — Çka i dajë mikut me hanger? Nji qikrri voe, i qikrri voe një dy voe. — M' u qikrrue voesh per Paskë = m' u thye voesh.

m' u qymë mustakët = m' u ndajë së mustakët. Thohet edhe: Zefi i janë rudhë mustakët (pse n' e parë dalin bardh e hieshëm rudhë).

qymlek-u; kë-t = kamit prej kësaj del tymi i oxhakut reg-u = bishtaleci. Grat i vnoje flokët reg.

rejë-a; ja-t thuper. Pë kapi një rejë e pë t' a kallxoq qefin. — Me se bënë ata trenat? Me reja (u ngulek thupra të gjata e të forta e ngrehen trenat zhag me atë të këlyne thuprave). — Ashtu kuer parashifet se do të vrieret një i dekun prej vorrit per me i bā putopsin, vorrosët me reja, i lëhen rejat (e nguluna n' arkë) perjashta vorrit per m' e xjerre.

rezë-a = r. ja. — Metaforisht: reza e kanunit (mî rorr të Kapidan Marka Gjoni, në Fandë) = mî i epë auctoritet qi interpreton e zbaton kanunin (vijon)

Donisa.

NIERI QI S' SHIFEJ

ROMAN I JULES VERNES

23)

XVIII

Këjo gjendje, të cillen na kurrresi s' mund t' a ndrrroshim, a thue kishte per të pasë një perfundim të mirë? Po në çka mund te kishim na uzdajë? A nuk ishte mâ e arsyeshme qi na të ju shtrojshim per gjithmonë fatit qi mos me mujtë me pá mâ Miren? Kështu qi me gëzim të madh qi na patem tue gjetë Miren, bashkohej dhima e pá masë qi ajo me bukurí e hirësi të vet ishte si mos me kë në per sý t' onë.

Mund të mërret me mend se si u bâ n'atë gjendje të kenunit e familjes së Roderich-ejve.

Nuk vonoi edhe Mira me e diktue. Tue kalue para pasqyrës, ajo nuk pá fëtyren e vet. Atëherë u suell kah na, tue hjellë një brimë. Mandej nuk pá as hijen e vet brí vedit . . .

Na u desht me i kalxue gjithsesi punen, në sá ajo po dneste qi me të këputë shpirtin e në sá Marku në giúj ngiat poltronës kû ishte ndejë ajo, mundohej kot me qetësue dhimen e sajë. Ai e dote kûr shifej, do t' a dote edhe tash qi s' shifej. Ishte një shenë e dhimëshme sá s' diftohet.

Te e vona, doktori desht qi Mira të njitej nalt n' odë të s' amës. Ishte mâ mirë qi Zoja Roderich t' a dihte afer vedit, t' a ndijte tue folë.

Kaluene disá dit. Çka s' kishin mujtë me bâ fjalët t' ona, e bâni koha: Mira i u shtrúe fatit. Per vyrtyt të fuqís së sajë morale, dukej se jeta po merrte rrjedhen e vet të zakonshme. Ajo na lajmote per praní të vet tue folë herë me njanin, herë me tjetrin.

Më bâhet gjithnji se po e ndij tue folë:

— Tek jam këtë, o të dashtunit e mij . . . A keni nevojë per gjá? . . . Po ju a bij un menjherë . . . Henrik i dashtun çka kerkoni? . . . Librin qi keni vûe mbi tryes? . . . Qe tek e keni! . . . Fletoren? Tek ká rá në tokë këtë ngiat meje . . . Babë, ást koha me të perqafue njiherë! . . . Pse po më shikjon me máll, Haralan? . . . Të suguroj se un jam tue qeshë . . . Pse me i shtî idhnim vedit? . . . E per ty Mark, qe duert e mija! . . . A doni qi të da-

lim në lulishtë? . . . Qe krahin, Henrik, e kemi per të folë per plot sende.

Vajza e mirë e e kandshme nuk dote qi të bahej kurrnji ndrrim në jetë të familjes. Marku e ajo kalojshin shum kohë së bashku, e ajo s' prâte tue i dhanë zëmer. Mundohej me e ngushllue, tue i thanë se kishte shpresë në kohë t' ardhëshme, se të pá-pamunit kishte per të mbarue një ditë . . . A thue kishte pernjimend uzdajë?

Të shdukunit e Mirës prodhoi ne gjytet një çudí të madhe, por të dukunit persrí prodhoj çudí edhe mâ të madhe. Erdhen prej gjithkah dishmína simpatije të gjáll, e vizita sa uji erdhen në pallat.

Mira nuk delte kurr me shetitë kambë neper gjytet, veç në karrocë, e percjellun prej ndonjanit prej të vetëve. Por mâ fort i kishte anda me ndejë në lulishtë në mjes t' atyne q dote, të cillve u kishte këthye, me shpírt mos tjetet, unji.

Në ket kohë zotní Stepark-u, Sundimtari e edhe un, bâme ç' mos per me shterngue Ermanin plak të flasë, por kot. Nuk kjem të zott me dijt prej si kurrnjisend per me mujtë me ndrrue gjendjen t' onë të vshtirë.

Ndodhjet e vertetuene se ai njimend nuk kishte dijt kurrnga per të zhdukunit e Mirës. Por a thue ai nuk kishte kurrfatë dijenijet per mshehsína të zotnís së vet? A thue nuk e kishte ai formulen e Otto Sarrin-it?

Ç' të bréme zemre kishim, un e zotní Stepark-u, qi kishim punë aq ngutshem në të gjetun të skutulioit! Të kishim kentë pak mâ të matun, njata qe bâme per Ermanin kishim mujtë me e bâ per Muan. Vetem një shishe t' atij langu të mysteëshem, e të gjith mjerimet t' ona porse kishim m'ajhtë në mend, pse të gjith kishin kalue tue u shlye per gjithmonë me gëzim të madh të zëmrave t' ona.

Mizonia, qi zotní Stepark-u pá-deshtas kishte krye, e qi un, pá mendue gjatë, kishem larë të kryhet, ndëj krejt e vorrueme ndermjet në të dytë e per një godi të pá-fjalë nuk e xûme në kurr në gojë.

Sejeilli nesh pá msbrír e mundote në gjith farë mëndyresh të shkretin Erman, n' uzdajë të kotë se mund t' i xjerrshim ndo 'i mshehsí per të cillen ai nuk kishte dijení. E njimend çka mund të kuptote një sherbtuer i pa-kulturë në çashtje kimije të naltë, edhe po të kishte dashtë me i kalxue ndo 'i send zotnija i tij?

Na u mbush mendja në fund se na mifëshim ujë në havan, e mbasi në Ermanin nuk randote kurrgjâ qi mund të kapej prej Gjyqit, u muer vendimi qi me u lshue.

Por nuk kishte kenë thanë qi t' a gëzojë ket liri të vonë. Atë ditë nade, qi rojtari hini në burg per me i lajmue vendimin, u gjet de-kun, i këputun prej një pikës në zëmer, si u vertetue mandej prej autopsis qi u bâ.

Kështû mbaroi e mramja shpresa e jonë e mshehsija e Guljelm Storitz-it do të rrite per gjithmonë e pá-njoftun.

Një ditë nade me 24 qershuer, erdh ém vllá me më pá. Dukej mâ i qetë.

— Due me të diftue një mëndim t' émin qi e kam dá, Henrik — më tha. — Mendoj se ké me e pelqye.

— Mos kí dyshim — i pergjegja — e të kesh besim në mue. E dij se ké me punue gjithmonë mbas arsyes.

— Mbas arsyes e mbas dashtënis, Henrik. Mira nuk ásh grueja e jême veç se per gjy-sash. Martesës s' onë i mungon shugurimi fetár, mbasi ceremonija kje ndalue para se t'u shqyp-toheshin fjalët shuguruese. Prandej na jemi në një gjendje të pezullueme qi due të zhduket per Miren, per familjen e sajë, per të gjith.

— Mora vesht, Mark, e besoj se kurrgjâ nuk të ndalon per me çue në vend dishiret t' ua . . .

— Ashtû mendoj edhe vetë — pergjegji Marku. — Në kjoftë se prifti s' ká per të pá Miren, ká me e ndi mos tjeter tue diftue se mue më don per burrë, sikúr un e due per grue. Nuk besoj se auktoriteti kishtár ká per të qitë ndo 'i pengim.

— Ké të drejtë, Mark, ké të drejtë e un kam me u kujdesue per të gjith dokumentat.

Shkova mâ parë te famullitari i kathedrales, te njaj qi atë ditë kishte kenë tue na vûe kunorë. Plaku i nderueshem më pergjegji qi puna kishte kenë peshue perpara e se kryeipe-shkvi i Ragz-it kishte dhanë pergjegje të fa-

vorëshme. Nonsë e pá-pashme, nuk ishte per t'u dyshue qi Mira mos t' ishte gjáll e prandej e aftë per me marrë sakramendin e martesës.

Mbasi lajmimet kishin pasë kenë bâ qyshë perpara, data e të vûemit kunorës kje caktue me 2 Korrik.

Si heres tjeter, Mira naten e asajë ditë më tha:

— Neser prá Henrik . . . Mos harroni!

Edhe këjo e dyta kunorë martese kje shugurue, si e para, në katedralen e Shën Mëhillit, e në njat mëndyrë. Njata dishmitarë, njata miq e të ftuem të familjes Roderich-ejve, njajo shumsí popullit.

Duhet me thanë veç se ishte një kureshti mâ e madhe, kureshti e kuptueshme edhe e falëshme. Ásh e dijtun, në mjes asajë mori gjindsh, ishte gjithnji frigë, qi vetem koha do t' a kishte zhdukë. Guljelm Storitz-i kishte dekë, po; kishte dekë edhe sherbtori i tij Ermani . . . Por me gjith këtë, dikush drote mos të ndodhte prap çka kishte pasë ndodhë në ceremoni tjetër të kunorës së martesës, e se çudína tjera mos të pertriheshin.

Që prá dhandrri e nusja para lterit. Në poltronë të Mirës duket se nuk ásh kurrkush. E prá Mira njaty ásh ndëjë.

Marku ásh në kambë, sjellun prej sajë. Nuk mund t' a shofin, por e din ngiat vedit e i a mban doren, si me dashtë me diftue pranín e sajë para lterit.

Dishmitarët kanë xanë vend mrapa: gjyqtari Neuman, kapidani Haralan, togëri Armgard e un, mandej zotni e zoja Roderich; nana e shkretë, në giûj, tue u lutë e tue lypë prej të Gjithpushtedshmit një mrekulli per të bijn e vet! . . . Per rreth janë mbledhë miqt, parijsa gjytetare e mandej një shumsí e madhe popullit.

Kumbonët e organi bijn si në ditë të kreme.

Dalin edhe famullitari endimtarët e fillon ceremonija me lutje e me këngë. Në kohë t' ofertorjunit shihet Marku tue perzjellë Miren deri te kambet e lterit, tue e çue mandej prap në vend të vet, mbas qi pat lanë lmoshen e vet në dorë të diakonit.

Si mbaroi mesht, famullitari siellet kah gjolja e pvetë:

— Mira Roderich, a jé këtë?

— Këtë jam — pergjegjë Mira.

(vijon)

F O L K L O R E

P O S T R R I B A

(Vijon prej nr. 26 fq. 175)

Nji sasi e vogël kopështijesh me pëmë shifet në këtë katund. Me keto shifet edhe ndo 'i ullishtë e vogël.

Thohet se edhe në Drisht, dikur, veç vëneshtavet, kanë qenë ullishta të mëdhaja gjatë të cilat e dishmojnë mullijt e vojtit, qi kanë qenë me ka dy gurë, mbeturinat e të cilvet shifen edhe sod.

Troje shpijash, djegë prej Malit të Zi, në luftën e Ballkanit edhe tjera, qi të zotët e tyne i kanë lëshue prej gjaku a prej jetesës së keqe shifën gjithkund. Këtu në këtë katund, veç këtyne shifën edhe sa gjana tjera të vjetrueme, të kohës para se Turqit vishin në Shqipëri; si troje shpijash, dugajësh e kishash, për të cilat do flitet veçanarishit kur t' u vinë rradha. Thohet se veç këtyne kanë pasë qenë edhe sa tjera të vjetrueme, por rrënimi i malit, qi është krejt qetë guri të thyeshëm, i ka mbëlue përsipri, sa mos me u dalue gjatë prej tyne sod. Disa troje të këtyne ndërtesavet të motshme, ku ka qenë dhë i butë, janë rrafshue e lëshue për ara e livadhe, për të cilat ky vënd është shumë në mungesë.

Bisedohet, se ndër shumë vënde Drishtjanët, tue gropue kanë gjetë sën timer, qi i përkitshin shekujvet të më përparshëm; si vegsha, katrova, qypa e sa e sa tjera ënë dheu, guri, bakri, tunçi e hekuri, për përdorim baeje e pije e për stolisje shpije; më këto edhe shumë almise e armë. Këso gjënash u gjetën edhe brigjevet të Kirit e të projevës, ku të grryemt e dheut prej ujit i qiti në shesh. Shum prej këtyne sën timer deri tash vonë, deri në luftën Ballkanike, u gjetën ndër shpija të Drishtjanvet, të cilët i ruejtën për kujtim të parvet, qi patën jetue në këtë vënd, por sod të gjitha janë shdukë, pse i morën Malazezët e ndihmsat e tyne, qi u prijtën tue rá plaqkë me ta.

Me shpalljen e luftës Ballkanike, Malazezët i a befën me turr e Drishtjanët për mos me u zënë rob prej tyne, lanë vëndin e vet e erdhën në Shkodrë, tue marrë me vedi çka muej-

tën prej bagtivet e ushqimit e tue lanë ndër shpija të veta të gjitha sën timer tjera. Kështu kur u këthyen mbas shtatë muejvet, s' gjetën tjetër veç rrënimëve djegë e shkrumue.

Thonë se ndër shumë vënde, kishin pasë gjetë gropa të mëdhaja, çilë prej Malazezvet a ndokuj tjetër ndoshta, ku ishin pasë marrë shumë sën timer të vjetra. Edhe Austriakët kanë pasë gropue ndër shumë vënde të Drishtit. Madje thohet se edhe në kohën e Turkis janë qenë çilë shumë vënde prej njerzvet të pa-dijtun, natën.

Diftohet se ndër shumë vënde janë gjetë vorre bër mur me qemerë o mbëlue me rrasa, mbrënda të cilavet janë dukë kocij njerzish aq të mëdbaj, sa aspak s' aviteshin me këta të sodit. Gojddhanat apin se në një ndër këso vorresh, janë gjetë veç kocijvet edhe vathë, unaza e sa sën timer tjera të tualetit, për të cilat tregojnë — edhe ata ndie ndoshta prej ndokuj — se kanë qenë të një vashës së fejueme, qi shpejt do t'u martonte.

Prá më dijtë se në janë të vërteta të tilla gjana të tregueme më nalt, lypset, qi njerzit kompetent t' i lëshojnë një shikim këtij vëndi, pse ndoshta mund mbajë shumë sën timer, qi i përkasin arkeologjis e historis e onë komtare, sa do të vogla.

Mbi të gjithë bajrakët e Postribës, Drishti e ka mbajtë e e mban edhe sod parin, pse ky katund ka pasë njerzit turr të dijshtëm e trim, sa asnjiberë s' i kanë lëshue kujt rrugën, por tashti ka ardhë tue rá si kah njerzit ashtu edhe kah pasurit, sa më gjetë jetesë më të gjatë shtërngohen me lanë vëndin.

Dikur Drishti ka qenë shumë i popullzuem, ndoshta edhe të katër heqë më shumë se kaq e banoret shumë të pasur, qi kanë çue një jetë të mirë. Asokohe ata u merrshin më tepër se sod me bujqësi me preshe e rasat të tij, me lakna, përsij e përmë, për të cilat katundet për rritje s' doishin me dijtun gjatë, sikur tashti; prá këto gjana ishin vetëm ndër duerë të tyne. Mandej edhe voji, qi nxierrej prej ullijvet të shumë

e mjalta, qi bâhej me shumicë i u siguronte jetesën edhe mâ tepër.

Thohet se shumë kohë mâ përpara, ndoshta para njiqind vjetvet Drishtjanët merreshin edhe me tregti, sidomos me gjâna prej mëndafshi, të cilin e bajshin vetë me shumicë. Duket se dytreqind vjetë mâ përpara merreshin edhe me nëpunsi, tue shërbye ku e lypte nevoja, herë në një, herë në një tjetër vënd. Këto të dyja mâ tepër se asgjâ i tregon veshja e mbathja e armët, qi secili i barte si mbas zëjës e gradës, qi kishte i zoti i shpis e të gjithë rrethi familjar i tij, si mbas zakonis t' asaj kohe.

Banorët e këtij katundi kanë pase edhe kanë një zakon, qi kur binë në gjak dalin e lëshojnë vendin; kështu një sasi e madhe Drishtjanësh janë në Shkodrë e tjerë të përhapun gjithkah nëpër Shqipëri, Ballkan, Anadoll, Egjipt e deri në Amerikë.

Edhe një zakon tjetër kishin banorët e Drishtit: kur ndo 'i mashkull u bânte i randë për vënd, u mblidhshim parijs e gjindët e tij shtërngoheshin o me e përzânë prej shpijs e katundi atë vetëm o me dalë e me e lëshue vëndin krejt gjindët e tij, pse për ndryshe s' kishin mâ jetë.

Diftohet se kafja në Drisht rreth 250-300 vjetvet, lé, qi s' pihej por as njifej. Këtë pa-pritë e kujtue e prû prej Jemeni njifarë Drishtjani Musto Brahimi, i cili qe tretë prej qeveris turke në këtë vënd të nxehtë. Mustoja tue qenë në tretni për tridhetë vjetë, punoi tu një pronar, qi mbiellte kafe. Kur u bâ falja e tij e erdh në vënd të vet, mori me vedi farën e kafes edhe e mbolli në Drisht vetem vetë, pa i dhanë kuj farë as me lanë kënd me pá si mbiellej e punohej deri t' u bânte me u pí; atëherë pa-farë kursimi i a qitte të zieme me e pí atij, qi i vinte tu shpijs.

Drishti përmbledh katër lagje e njehë gadi 70 shpijs me 500 banorë.

a.) *Hebibaj*: Këjo lagje fillon ç' prej urës së Mesit e deri tu prroni e ura e Gegës. Xhamijs, qi është me një minare latue për bukurí, me sarrafe prej hekurash kafazli, me gjith se është andej ure e prroni, mban ëmnin e kësaj lagje: Xhamijs Hebibaj.

Këjo lagje përmbledh 22 shpijs e njehë 150 banorë; të gjitha këto shpijs i ka n' ânën e rrmaktë të Kirit, buzë rrugës, shumica e të ci-

lavet janë të nalta e rresht njëna mbas tjetres, qi fillojnë mbas do vorrevet të vjetra e sosin gadi afer urës së Gegës.

Tregohet se ç' merr prej urës së Mesit, buzë Kiri, njëte me një lagje të Mesit, për të cilën është folë, nën udhë e mbi udhë, ku sod janë ograja e ara, gjithkund rrânzë kodravet, janë qerë shpijs, në mes të cilavet ishte kisha e Sh' Markut, trolli i së cilës me rreth ndoshta oborri i saj, ç' merr prej kodravet pyllore, Semnavet, e deri buzë udhe, qi ka qenë ullishtë - kështu thohet, se aty deri para luftës së Ballkanit ka qenë ullishtë e vjetër me disa tjerë drûj, qi i pat pré Mali i Zi, — është rrafshue e bâ ara e livadhe.

Ky vënd, këjo lagje e vogël, tash me dy shpi, njëna tu trolli i kësaj kishe e tjetra nën udhë edhe sod mban ëmnin «Shmarqë».

Edhe mandej, në një fushalog, në dy anët e rrugës, ku sod janë do vorre të vjetra, thohet se kanë pasë qenë një pakicë shpijash, por të zotët e tyne, rrënimi i malit qi është i thyeshem e pa i a dá rrëxohet, i ka bâ me i lëshue, tue e lânë këtë vënd vakf për vorre.

Nën rrugë, poshtë, ku sod janë ara tregohet se është qenë një kishë, me vorre për rreth, por ëmnin e saj askush s' dín me e tregue. Edhe në bregun e djathtë të Kirit, ku sod është patalog me ullij duket se ka qenë një kishë. Ky vënd thirret edhe sod fusha e Kishës.

Në fund të shpijavet të kësaj lagje, afer urës së Gegës thohet se ka qenë ndërta e rojes së doganës (karakolli). Këtë ëmnë me këtë vënd e mbân edhe sod fisi rojtar i dikurshëm, qi e pat pasë brez mbas brezi këtë roje, këtë zyre «Karakollajt».

b.) *Zhupa e Firip*: Këjo lagje merr ç' prej urës së Gegës e përronit në të qubetin ëmnë, andej e kendej Kiri e sosë deri perfundit Kalás e përronit të Drishtit. Njëna 15 shpijs me 120 banorë.

Duket se këjo lagje me këtë dy ëmna, dikur ka qenë e ndame dyshë, pra ka qenë dy lagjesh: njëna me ëmnë Firip e tjetra Zhupa. Rruga «Kalldrimi i Tytes» sod e dikur me ëmnë «Brija e Sofit» ndoshta «Rruga e Muzhiles» në të cilën është përroni. «Mbas shpijash» e ndante kufinin e tyne: Firip kah jugu e Zhupa kah veriu a anasielltas.

(vijon)

Hashim Koplikaj

Lauta Brîdashë

Vuksan Lekë e Prel Mem Ujkë

Argumenti

Ali Pasha del me ushtrí në Podgoricë — shkja Vuksan Lekë i qet Pashës mollen e mejdanit — pashen e merr tuta e pvetë ushtrín e vet: a ka bâ nana ndonji djalë të mirë qi me i dale shkja në mejdan. Trimi Prel Mem Ujkë i del shkja per báll. Në fushë të mejdanit gjuhen, e trimi Prel Mem Ujkë e varron shkja e në të hikun i lshohet më shpinë e i pret kryet. Toma bajraktár, gjunë trimin Prel Mem Ujkë e ja njet brí në bri, por ky edhe se i plaguem mrrin me ja prue pashës kryet e shkja Vuksan Lekë — Pasha gzohet tej s' bân e i shkruen nji leter Mbretit tue i diftue se ksi djelmsh ka Shqypnija.

*Të lumit Zot, o trima, i kjoshim falë
Kur ish kënë ai pasha Ali Pashë
Ferman i bân Shkoder edhe Malsi
Shetitë i ka ai Plavë edhe Gusi
Në Podgoricë asqerin e kite çue
Per derë të çadrave pasha po më shetitë
Të mirë asqerin veta qi e kam mledhë.
Po çë po bân ai shkja Vuksan Lekë
Më ja çon pashës mollen e mejdanit:
- Ti në mejdan, o pasha, per me më dalë - .
Sa fort pasha qi m'isht kënë frigue
Në mejdan pasha shkja nuk po i del
Në per asqer pasha njatëherë po më bertet:
- A e ka bâ nana ndonji djalë te mirë,
Në mejdan me i dalë shkja Vuksan Lekë.
Atëherë foli trimi Prel Mem Ujkë:
- Në shkja veta due me i dalë.
Në paça baftin, pasha, qi kam pasë
Kryet e shkja njetu kam me t' a prú - .
Atëherë pasha Prelës m' i ki thanë:
- Fort i vogel, Prela, ti po jë
I madh po m' është ai shkja Vuksan Lekë - .
Të dy më kin dalë n' at fushen e mejdanit
M' a gjunë pushkë ai shkja Vuksan Lekë
Kurkund Prelës nuk po mund i bín.
M' a ka gjue ai trimi Prel Mem Ujkë
Brí në brí ai shkja m' i ki rá
Isk nisë shkja fort per me ikë
Faj permbrapan Prela i ki pa shkue
Fort giat shkjeve shkja ish kënë afritë.
Atëherë Prela shkja m' a ki xanë
Ia ka pré shkja kryet më tagan.
Giat ish kënë Tome Bajraktari
M' i pushkë Prelën, Toma m' a ki gjue
Bri në brí Prelës i ki pa rá*

*Me gazep o Prela më ki pa shkue
Kryet e shkja pashës ia ki çue.
Per hajr, Prela, ti kênke varrue
Por mejdanit shyqyr i ké pshtue.
Shejllek të madh pasha ki pa bâ
Gjithsi letren mbretit po ia çon:
Njiksi djelsh qi po më ka Shqypnija
Njiksi djelsh qi po më ka ushtrija
Nuk po i tuten hiç fushës mejdanit
Nuk i tuten hiç shkjeve Malitzi
Qi terezija është me i perpí.
Njishtu bâni ai trimi Prel Mem Ujkë
Më ka dalë n' at fushen e mejdanit
M' a ka pré at shkja Vuksan Lekë
Atëherë Prela besa më ki pa deké.*

D. Aleksander Sirdani

1) Prel Mem Ujkë kje i Kelmend prej Vukli.

Sadri Asllani

*Kur i hina turkut borçh,
Shita grunë e kollomoq;
Shita dhât me gjith edha,
Borçhin turkut s' un i a kreva.
Shita qet me gjí 1) lavra,
Borçhin turkut s' un i a lava.
Pa lá borçhin s' po kam çajre,
Me shitë baben po më vjen marre,
Me shitë nanen s' po më bân pare,
Pa shitë nusen s' po kam çajre.
Çou, moi nuse, hyp ne kâl
Motrat t' ua n' at pazâr.
Vjen 'i djalë o aty pari:
Njasajë nuses sa pazari?
Shtrejt t' a mbajë e lirë t' a rap,
Njiqind qese në pikë të nje natës.
Na kje kthillt e na u va vrânt.
Fali Zoti shi e gjat!
Po kcen zogu n' at parman!
Pvesin nusen e prej kah jë?
Jam e t' un jetres djalë.
Kë pasë babë o kë pasë nanë?
Kë pasë moter a kë pasë vllë?
— S' kam pasë moter, por 'i vllë. —
Po atë vllëut si i kam pa thanë?
Atë i kam thanë: Sadri Asllanë.
Sadri Asllani un jam vetë.
Çu ka Zoti si s' na vret!
Me marre vllëu motren e vet!*

D. Aleksander Sirdani

1) Gjith.

Çarçafi proteston kundra "Cirkës,"

I ndershmi Drejtuer

«Cirka» e jote, Vjeti II Nr. 26 - 18 Korrik 1937 guxote me vûë gojë në mue, prandej, si shëj proteste, po Ju dergoj ket vjerrshë, pse due, per me lá vedin, të thras gjygtar opinionin publik, per të fyemen e randë qi m' është bā prej Jush.

Ju bāj salam

une Çarçafi

Mori Cirkë, ti kjosh e ngrit
Porsi breshni nper stuhí,
Porsi pjalmë ravgosh n' ajrí,
Nder net të kthiellta brymë u bāsh!

Ty por të pasha në maje të bjeshkve
E nalt dielli tue të mahitë,
Herë tue t' errë e herë tue të ndritë,
Rrugve fmija të mledhshin lāsh!

Kjosh e zezë e e idhtë si tamthi
Per kê fāhet per at-dhë,
Per kê djerstet per ket dhë
Si mē i miri veteran!

Ty por të pasha në rrem galés
Tue lotuem si ndo 'i Minister
Të pa kolltuk e varg e vister
Të shamet populli mrapa i bān . . .

Cirkë melani ty por të pasha
Në pendë të ndo 'i burri të kulturuem,
Qi e mban vedin per të trathtuem
E të lypin masi pshtye të pat.

Mori cirkë e zezë, kjosh qyqe,
Robinë metsh të njaj krye - gjoku
E qi ká nji mende troku,
Fatlum mahet e i pa-fat!

Çka ty të bāna, mori Cirkë,
Qi per mue s' lae gjā pá thanë?
Në krye ti rrase, se mue të tanë
Mē duen e mē thrasin si Çarçaf!

Edhe dij me të folë nji fjalë:
Se nuk jé ti askerkushi,
Prep se prep mue më don gjithkushi
E të há mish e të há pilaf.

Po të tham shkurt e pá krení:
Zoja, plaka mue më dishrojnë,
Varza e burra mue më dertojnë,
Faqe të zeza kam mlue shum.

Tevdileshë pá mue s' ká dalë,
Pá mue nuse nuk është pá,
Si kam kënë, lá e pá lá,
Un gjithkenden kam bā të lum!

Un pá droe kam dalë prej shpije
Porsi grue e Filan Filanit
E jam shndrrue un prej fustanit,
Nen nji dërë, mas qefit t' ém. 1)

Kшту të kam luejtun sakadë
Me burrë t' ém, habitë në pazár,
E gjith herë kam pasë un zár
Tue kacymun gem mbi gêm . . .

Un kam hī në dugajë të tuxharit
E të kam marrë shaliya e mnashna,
Tertil, leshna edhe kumashna,
E 'i djep të shprazhtë kam lanë per peng.

Qatje vonë, mas kater orve,
Nuk po ndin se fmija kjān . . .
Djepin zblon . . . shef zhele . . . shān . . .
U kujtue se ish' nji rreng . . . 2)

1) Kā ndollë se grueja, per qellime kushdi, çfare. ká dalë prej shpije të burrit veshun nizamisht, e, mas do dredhi-me rrugash ká hī tinzisht nen derë të ndo 'i mardhës; ká mledhë fustanin (nen të cillin ká pasë brandavekë) havren, e i ká njeshë per bel, prej kah ká xjerrë çarçafin; e ashtu, në çarçaf e brandavekë ká vijue rrugen. Para se me kthye në shpí, á shndrrue prep nizamisht.

2) Ket fakt e permendë edhe fletorja shkollrane «Koha» Nr. 1 - V. I - 1910.

Dy grā me çarçafa të merrtuna mire, ká hī në dugajë të tregtarit O. L. per me bluttesha: njani është maitë per zojë e nji begut e tjetra sherbore me nji djep të mluen në krye. Zoja ká zgjedhë tēta e sene mē të kushtueshmet, ká bā pazár e bā turk. Së mramit ká marit me xjerrë kuletē, por á shtí se e kishte harru në shpí, i ká thanë sherbtores: Un po rritu me djalë, i merr tesat e goj në shpí e ké me kthi vrap me mē prue kuletē me pare.

Sherbtorja vonoj, u me zatte e së mramit i thotë tuxharit: A bān me tē a lanë ká djepin me fmi, sá po shkoj me i marit un atë fare, pse ajo deveqe nuk din, o tjetër kush i shpís me gjetë e s' po vano me t' i prue per sherbtores, pse do të bārin edhe djepin.

Edhe nji hugi
Mas nji kohet fort të giatë edhe tregtari bāhet shqybe.
Zblon djepin por nuk gjën fmi mrendë.
Atā dy grā me çarçafa e kishin pasë vjedhë.
Kush kjene? . . . Hupne! . . .

Un kam mledhë nder komisjone
Zotni t' urtë e ndjerz kalemit,
Qi më kan çpall para polemit
Porsi teshë anadollak. 3)

Por kam pasë gjithmonë un mproje . . .
Edhe pshtue i kam un ukut
Per mjedis kam rá kullukut
Tuj u ëndë neper sokak !

Kam qitë pushkë per politikë
Mos kupto se bash un vetë,
Por me mue atà dy vetë
Kjene veshë e dalë per terr

Per me vrà at trim të permendun
Në historin e ktij Ballkanit,
Veç mos të ngrehej Shqypja e Luânit,
E Shqypnis m' i a lanë një sherr. 4)

Tesh e dij . . . më ká ardhë e mramja;
Por me kënë . . . dikuer kam kënë,
Si ndër turq e si nder të kshtënë,
Edhë t' ëmen bâ e kam . . .

Viri në vesh kto fjalë moj "Cirkë,"
Cirkë të kam gjetë e cirkë po të lâ . . .
Veçil mrrelen, s' thotë kush gjâ
Per ne e laça . . . nuk bân dam !

Dije, Cirkë, në tevdil - havâ,
Prep se prep un kam ajâm,
E prej kuej nuk jam i shân,
As i ndjekun si katil

Me verue dhe un kam të drejtë
Atje në bjeshkë ku gjindet borë
Mshehi ftyrë e struku dorë,
S' më brén verem, nuk më hîn fitil . . .

3) Në vjeten 1910 një Komisjon i Katolikëve të Shkodres pat vëndue të hjekunit e çarçafit. Por mbas do kohe . . . çarçafi këthej.

4) Thonë se atà, qi vrane, mas jacijet, Hasan Riza Pashen, komandantin e Kalas së Shkodrë, në kohen e rrethimit, kjene dy burra veshë me çarçafa, e kshtu muejtne me ikë pa u hi ferrë në kamë.

Cirka së verteta

Dashtënjia e vetvedit është anmiku ma i madh i së vertetës.
(Livry).

Nji fëtyrë e hijshme ká shum gjyqëtarë.
(Fjalë gjermane).

Ai qi argtohet per së teprit, merzitet.
(Kristina e Svecjes).

Loja është rezerva e njerzve qi merziten
(Rousseau).

NE HIJE TE ROZAFATIT

Dragotin Rodiqi

Me 24 Korrik ndrroi jetë në Tiranë, mbas pasojave të një operacionit, Dragotin Rodiqi Kryetar i Gjyqit të Shkallës së parë të Gjinokastres.

I vajtuemi ishte me fis prej Kosove, por tuj pasë kalue një kohë të gjatë të jetës së vet në Shkoder, kû ká pasë ushtruar funksionin e magistraturës edhe profesjonin e advokaturës, u konsiderote porsì Shkodranë.

Dragotin Rodiqi erdh në Shkoder qyshë në kohën e Turkis porsì gjyqtar i ri, edhe me një herë u da në shëj per zotsin e tij të posaçme në shkencën juridike. Mbas të shdukunit të sundimit turk në Shqypni, kûr Shkodra kje pushtue prej gjashtë fuqive nderkombëtare, Qeverija e perkohëshme nderkombëtare ëmnoi Dragotin Rodiqin kryetar të Gjyqit të Shkallës së parë. Këtù duel në shesh talenti organizues edhe atdhëdashaija qi frëymzote Dragotin Rodiqin: kû mrënda pak kohet krijoi e formoi prej kurrëgjajet të parin gjyqë shqypitar, me nëpunësa shqypitarë, me libra themelorë, me akte e me procesverbale tanësisht në gjuhën shqype. Ende sod n' arkivin e Gjyqit të Shkallës së parë e të Zyres Permbaruese të Shkodres mûnd të shifen librat e shtypun e aktet qi e bëjnë dishmí ket punë. Thame të parin gjyqë shqypitar, pse kta ndodhte në Shkoder shi atëherë kûr nder vëndet e sñndueme prej Qeveris së Perkohëshme të Vlonës, nder gjyqe mbretnote edhe perdorej endë gjuha turqishte si gjuhë zyrtare; turqishtja konsiderohej si gjuhë juridike e pá zëvendësueshme prej shqypes !

Kohen e okupacionit austriak Dragotin Rodiqin e shofim persrí si gjyqtar në Gjyqin e Shkallës së parë, e mrapa, kûr administrata u kthyer në dorë prej Qeveris qendrore të Tiranës, kjë ëmnuet Prokuror i Gjyqit t' Apelit.

Mbas disá kohet dha dorë hjekjen prej nëpunësis per me ju kushtue profesionit t' advokaturës qi e ushtroi per disá vjet para sà, në vjetin 1928, kje marrë persrí në sherbim shtetnuer me cillësi si kryetar gjyqit të shkallës së parë, edhe ket funksion e ushtroi me rradhë në Durrës, në Korçë e në Gjinokaster.

Dragotin Rodiqi kje një njeri i pajisun me virtyte të rralla qi e bëjshin m'u da në shëj porsì gjyqtar e porsì magistrat e profesjonist shembulluer. Burrn, karakter i pa-tyshëm, ndergjegje e pastër, sjellje e ambet e e shkueshme me të gjith, kjene, nder s' tjerë, cillësinat qi spikatshin në të e qi e bëjnë të pá harrueshëm kujtimin e tij nder shkodranë si nder të gjith atà qi e njoftne rrokull karrierës së tij të gjatë.
Familjes së pikllueme per të bjerrunit e tij t'idhtë e të përkohë, "Cirka," i paraqet ngushllimet më të sinqerta.

Këshilli i mjekut

Per nanat e reja

Kambët pajmak. — Normalisht një fëmijë duhet të lshojë rreth një vjetit e me kenë se ka mrrijt në një vjetë e gjysë e enë nuk mund të rrijë në kambë. duhet me e këqyrë e me i bënë 'i mjekim. Perkundra, kurrë fëmija i juej hecë 10 a 12 muejsh, gëzonju, por të keni gjithmonë kujdesin e nevojshëm. Sa gabime e . . . marrina i shtyen krenija prindt me bënë në ket pikë! Per me u lavdue se fëmija i tyne rrin në kambë aq shpejt, se është një fëmijë i rrallë, e lanë me hecë me hecë pa pushue, mu mënë teper ndo 'i herë edhe i ndihmojnë tue e lidhë per kraresh me rrypa — qi i a shtremnojnë shtatin, — pa mendue se kambët e vogla janë enë të ligështa, eshtnat e pëzmat e tyne ene të pafuqishme. E qe se pëzmat e eshtnat perkulen e bebes së bukur, per të cillen jeni aq fort krenue, i bënë kambët e — kështu ka per t' i pasë sa të jët gjall — «kulár» . . . Të jeni mënë t' arsyeshme e mbanje në mend se fëmija prej vedit, pa e shtye kurrkush, do të bënë hapat e parë.

Shetija e parë. — Ajri është «tamli i mushknive», me ket ndryshim qi, në kjoftë se tamli per fëmijë të njomë është i nevojshëm nder disa orë të caktueme, ajri per të është i domosdoshëm në çdo ças. E prandej jo vetem qi ju keni per t' a ndrrue ajrin e shpë e odës s' uej shpesh herë, por edhe beben t' uej keni per t' a qitë jashtë sá herë qi stina e moti t' a lejojnë. E qe tash ndo 'i këshillë të caktuem: Me kenë se fëmija ka lé në dimen, shetija e pare e tija s' ka per të kenë para një mojit, kurrë moti të jët i bukur e temperatura mos të jët nen 10 gradë. Me kenë se ka lé në verë, nuk është gjá qi të dalë edhe mbas 9 a 10 ditsh: por si do me kenë nuk keni per t' a qitë jashtë me mot të keq; e deri në 6 muej keni per t' a shetitë, jo në karrocë, por tue e bárt në ngrykë, — herë me njanin krah e herë me tjetrin, në mëndyrë qi mos me e shtremnue trupin e tij të njomë tue e lanë gjatë në një pozicjon.

Rreglla të pergjithshme hygjienije. — Po flasim tash pak per rreglla të pergjithshme hygjienije qi do të jenë në krye të misjonit t' uej. Per shkak se shum nana nuk i ndjekin, sá e sá fëmijë shkojnë e mbarojnë para kohet . . . E prá nuk lypet mundë i madh per me i mbajtë. Në kjoftë se «msimet» e plakave duhet fort me i shoshitë para se me i ndjekë e «eksperjenca»

e tyne është . . . per t' u drashtë, këshillet e mjekut nuk duhet me i perbuzë, pse mjeku nuk shkon me hamende, me mjete empirike, pse posë eksperjencë qi ka shum mënë teper se një grue . . . e dijshe, ka msimin e pershtatun qi nuk e lën me bënë . . . marrina e kurrë e nep një bär e din se çka nep e ç' farë efektit bënë, e kurrë këshillon një mjekim, këshillon vetem njatë qi duhet per njat smundje qi ai vetem është në gjendje me dijt me e diktue.

Doktori i shpisë

(vijon prej fuges 186)

n' efijencë e n' ekuiliber fuqit e veta. Por intelektualit nuk i mjahton, per me pertri fuqit e veta, pushimi i rregullt, i zakonshëm, por i duhet një pushim i jashtëzakonshëm. E per me kenë ky pushim edhe mënë i plotsuem kishte me u dashtë qi të largohet, jo vetem prej zyres së punës, por edhe prej vendit ku jeton. Pse shpija, oda, teshat, oborri, të gjitha, per ligjë të shoquemit t' idëve, të shtijn në mend punen e perditëshme, të bajnë me mendue punen edhe pa punue. Sejcilla punë, sejcilla llojë pune mendore, lypë atë energjinë e vet të caktueme qi tue u perdorë gjatë e pá-dá vjen e paksohet e shtret fare. Mendes i duhet dhanë një kohë, edhe të shkurtë, pushimi pertrijs, per mos me bjerrë ekuilibrin e vet e me kenë e zoja me punue si duhet. E ndijn nevojen prá intelektual me dalë e tue kenë së per vjetë është tue u shtue numri i atyne qi largohen prej vendit ku zakonisht banojnë, don me thanë qi edhe numri i intelektualve është shtue . . . Shej i mirë per Shqypni.

Posë mandej zakonit te mirë qi është tue u perhapë per me dalë per pushim veruer, të knaqet zemra së shqyptarët — shumica e madhe — ket pushim janë tue e bënë nder vendet e Shqypnis. Këjo është një punë fort e përgjeshme në shum pikëpamje. Një herë per ekonomí të vendit, e këjo është theksue sá e sá herë; mandej pse tue shku me terue nder brigje e male t' ona, keni rasë me njofte vendin t' onë, zakonet, gjithen e shpirtin e popullit t' onë, kemi rasë me diktue bukurina qi perparandej nuk kemi pasë dijeni per to. Vendet e jashtme kanë bukurina natyre e kanë edhe bukurina qi ka puna dora e pierit e koha e gjatë, por a flas vetem stvet t' onë e mëndes s' onë. Vetem vendet e Shqypnis mund t' i flasin zemres s' onë. Këtu gjithçka na intereson.

Të gjithë prá nder brigje e bjeshkë të Shqypnis per me kenë . . . intelektual.

Per me largue të keq

— A mundesh me m' i dhanë njizet frank uhá?

— Po mirë, veç, po t' i nap.

— A di shka? Më nep vetem dhetë një herë e dhetë m' i ké borxh, tash m' i nep një herë tjetër.

— Po mirë, qe dhet frankat.

— Tash ûn të kam ty dhet frank, ti më ké mûe dhetë frank, u bâme pata-pat e u láme bashkë.

* * *

Lush Skalapurrîni, qî s' lën kënd pá vûe në lojë, u thotë një ditë do shokëve:

— Un jam i zoti m' e shkrepë një voe për mûr edhe mos m' e thye.

— S' â punë qî bâhet, i thanë shokët

— A losim me kusht me dy shishe birra?

— Losim. Edhe me dhetë në daç.

Merret voeja edhe Lushi e shkrepë për mûr. Voeja shperthiqet e bâhet copë e grimë.

— Ej? A e fitueme kushtin? Paguej birren bertasin shokët.

— Jo aspak, pergjegjë Lushi. Un kam thanë qî s' thehet muri, se jo voeja. Kushtin e kam fitue ûn. Fjalë, shamatë. Dâne me qitë gjyqtâr një tjetër. Kÿ, mbasi e shqyrtoj çash-tjen me páânësi, tuj vûe oroe mbas gramatikës fjalët qî kishte thanë Lushi kûr kishte luejt me kusht, s' mujt mos me admetue se perënni «e» shkote mâ fort me êmnin mûr se me êmnin voe.

(H)okatari

* * *

— Çka tha mjeku për Zefin? — pveti njani shoqin e vet — a nep farë uzdajet?

— Mjeku tha, qî në kjoftë se e kapë nersermen âsht disi uzdajë pshtimit, por në kjoftë se nuk e kapë, punë e vshtirë pshtimi i tij.

* * *

— Paskam harrue kuletën e pareve në shpí — i thotë Lleshi Tomës — a po m' i ep njizet lek uha?

— Më vjen keq, por nuk kam; porse po të diftoj un një mëndyrë për me i pasë.

— Ti kjofsh faqe bardhë — i a ban Lleshi.

— Na — thotë — Toma — gjysë leku, hin në një karrocë e shko e merre kuletën në shpí

SANITAS

Dromca historije

Epitaf i çuditëshem

Në Parigj një orishtar me famë, i cili pat çpikë një vegël sahatit të thjeshtësueme, në fillim të shekullit t' onë, la të shkrueme këtë epitaf për t' i a gdhënë mbi rrasë të vorrit mbas dekë:

Këtu pushon

François Lasagnac

i shtrijmë horizontisht

gjatë jetës së vet si orishtar

ndera

kje zëmreku (molla) e kenësís së tij

puna

rregulluesja e kohës së tij

e levizjet e tija kjene të mira

friga e Zotit

perherë kje çilci i sjelljes së tij

jetoj me gazmënd deri sá

Orishtari i Madh i Kruzollimit

ja këputi vargojt qî e

mbajshin të lidhun për dhamëznin e botës

Prrallë hirlandeze. — Dye bretkoca kishin rá në një kusí plot me tambel. Njêna nder to e humbi shpresën tue e pá vedin të humbun, por tjetren nuk e lëshoj zëmra.

Bretkoca pesimiste bertitëte tue u ankue deri në qiell, e mbasi i dhá vedit me pështue, e lëshoj zëmra shpejt dhe u mbyt.

Bretkoca optimiste për kundra qindroi me shpirtë nder dhambë tue mendue me vedi se deri sa t' a két njeri frymen, qindron shpresa edhe jeta.

Prandej i dha vedit tue u hjedhë, tue notuem poshtë e nalt, tue u rrahë e perplasë e tundi tamblin, si t' lante boca e njëj tëpinit,(1) aq sa e pau vedin në të rrûn përmbi një grumbull tëlyenit.

Moral. — Nuk duhet kur të na lëshojë zëmra ndar pengime e mundime të valleve të jetës, por të punojmë me durim, pse kush don munde.

(1) *Tepër* po mënjâsht ajo vegël primitive, me të cilën amrisa e tundë tamblin, për t' i a nxjerrë tëlyenin.

E. N.

Pronár: GJON UJKA

Drejtuer pergjegjës: CUK SIMONI

Shpita Botuese «CIRKA»

Drejtimi: «CIRKA» Shkoder

= SHTYPUN NË SHTYPSHKROJEN «ORA E SHKODRËS» — SHKODËR =

Korrespondenca e "Cirkës,,

Numri i aferm i së perkohëshmes nuk ka me dalë në të dyten diele të këtij moji, por dyfish të paren diele të Shtatorit.

Rita — Shkoder. — Kemi me e botue në numer t' aferm. Faleminderës.

Lulashi — Shkoder. — Nder ato dy njana ka me u botue.

Cigani — Shkoder. — Kemi me nxjerrë ndonji per bo. tim.

Sport. pens. — Shkoder. — Janë botime të vona qi nuk i interesojnë lexuesat e «Cirkës» mbasi i lexojnë nder të perditëshme e të perjavëshme. Prej anekdotave kemi me zgiedhë.

Konkursi Nr. 10

Trekandsh Magjik

	1	2	3	4	5	6
1	M	B	R	E	T	I
2	B	L	I	N	I	
3	R	I	K	Ë		
4	E	N	A			
5	T	I				
6	I					

(Lojë e dergueme prej Z. Lukaniqit.)

Nder odat e trekandshit do të vëhen geramat e fjalve si mbas çansimit qi është per brî, në mndyrë qi ato fjalë mund të lexohen si rát ashtu pingul.

Zgidhjet, s' bashkut me talonin qi gjindet

1. Kryetari i Shtetit.

2. Landë lulesh erëdhanse. Peshk.

3. Fluturak shpijak.

4. Sendi qi mbushet a jo.

5. Jo unë.

6. Pá pikë, s' asht gjasend.

në fund të faqes, do të na dergohen deri me 22 Gusht.

Ndermjet zgjidhsave qi të dergojnë zgjidhjen e drejtë ka me u qitë në short nji pajtim vjetuer i «Cirkës».

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

C I R K A

Talon pjesëmarrje

në konkurs Nr. 10.

Nji robe Mëndafshi, Leshi, Rayon-i e tjera,
pastrohen vetëm mirë me
“Super Sapun POGU,”
Per toiletin t' Uej perdorni perherë Sapunin
“VENUS,, Pogu”